

مژدهئى چاپکردنهوهئى

رۆژنامهئى (تینگهئىشتنى راستى) له يادى 90 سالهئى تهمهئىبيدا

سهردار فهتاح ئەمىن

له نوسىنئىكى پيشووماندا تيشكمان خستبووه سهردار چهند بلاوكراويهكى نوئى (بنكەئى ژین)، لئيردا باس له رۆژنامهئى تینگهئىشتنى راستى ئەكهين، مامۆستا رەفيق صالح ئەحمەد سهردارى ئەو دەزگايە، له وهلامى چهند پرسىارىكماندا ئاماژەئى دا بهوهئى، كه چاپکردنهوهئى سهردارپاى ژمارهكانى له پلانى ئايندهئى (بنكەئى ژین)دايه.

رۆژنامهئى (تینگهئىشتنى راستى) بهكەم رۆژنامهئى كوردية، كه له عيراقى تازه دروست بووى پاش روخانى دهولەتى عوسمانى دا به شيوەزارى كرمانجى خواروو دەرچوو، له كاتىكدا كوردستانى باشوور بهو دهولەته نوئيهوه لكيترا. رۆژنامهئى تینگهئىشتنى راستى له رۆژى دەرچوونيهوه، بهكەم ژمارهئى له يهكى كانوونى دووهئى سالى 1917 دەرچوو تا ژماره 67، كه پيگهوتى 27 كانوونى دووهئى 1918 دهكات، 65 ژمارهئى لئى دەرچوو. رۆژنامهكه سالىك و 26 رۆژ ژياوه، دوو ژمارهئى 20 و 21 دووباره بوونهتهوه بۆيه بۆته 67 ژماره.

جىگهئى ئاماژە بۆ كردنه رۆژنامهئى (تینگهئىشتنى راستى) ناوى هيچ نوسهريكى وهك سهردار و خاوهنى ئىمتياز و سكرتيرى نوسين بهسهروهه نيهه. به پيى ليكۆلئينهوهئى دكتور كهمال مهزهرد ئەحمەد، ميجهر سۆن و شاعيرى ناسراوى ئەو سهردمهئى كورد شوكرى فهزلى له نوسهران و سهردارپاى ژمارهكانى رۆژنامهكه بوون، جگه له دكتور كهمال مهزهرد، كهسى ديكه لهسهردار ئەم رۆژنامهئى نهنوسيووه.

بهپاى مامۆستا رەفيق صالح ئەم رۆژنامهئى تهنها يهك دهورهئى ههيه، ئەويش له دهزگايى كتيب و بهلگهنامهئى عيراقى له بهغدا پاريزراوه، ئەمان پاش روخانى رۆژمى سهدام حسين له 09 نيسانى 2003 ههولئى زۆريان داوه بتوانن ئەو رۆژنامه و گۆفاره كوردية چاپكراوانهئى له دهزگايى كتيب و بهلگهنامهئى عيراقيدان، بزائين چييان بهسهردار هاتوو. خوئشهختانه بهرپوهبهرى ئەو دهزگايه كورده بووه و ناوى (دكتور سهعيد بهشير ئەسكەندەر)ه، توانيويانه كۆپيهكى ليستى ههموو رۆژنامه و گۆفارهكانى لئى وهربگرن.

مامۆستا رەفيق صالح روونکردنهوهئى زياترى له بارهئى ئەم رۆژنامهئى بهپهخشين و ووتى: پاش دانيا بوون له مانهوهئى رۆژنامهئى تینگهئىشتنى راستى لهو شوئينه، داوامان له دكتور سهعيد بهشير

بەريۆەبەرى دەزگای ناوبراۋ کرد، بۆمان كۆپى بكات، ئەۋىش جىگەى سوپاس و پىزانىنە، مەردانە كارەكەى ئەنجام دا، ئىستە خەرىكى ساغردنەۋە و پىكخستەۋەى سەر لە نويى ھەموو ژمارەكانى ئەم پۆژنامەيەين و لە داھاتوويەكى زۆر نزيكدا لە بەرگىكدا بە تويژىنەۋەيەكى بوختەۋە، لە بەرھەمىكى دانسقە و دەگمەنى چاپەمەنيەكانى بنكەى (ژين)ۋە بە بۆنەى تىپەربوونى 90 سال بەسەر دەرچوونى يەكەم پۆژنامەى كوردى لە عىراقدا بلاۋى ئەكەينەۋە.

ئىنگليزەكان كە عىراقبان لە كەلاكى دەۋلەتى عوسمانى داتاشى و عىراقى ئەمپۇيان دروست كرد، لە پاش جەنگى يەكەم كۆمەللىك پۆژنامەيان بە عەرەبى، توركى، فارسى، ئىنگليزى دەرکرد ۋەك العربى و نەجمەت كەركوك بە توركى و (تىگەيشتنى راستى)يش بە كوردى، كە زمانى پۆژنامەكە كوردىەكى زۆرجوان و پاراۋە و بۆ يەكەم جار ووشەى پۆژنامە و پىتى (ژ، پ) لەم پۆژنامەيەدا بەكار ھاتوۋە، ئەم پۆژنامەيە دكتور كەمال مەزھەر ئەحمەد بە كتيبيك بە ناوئىشانى (تىگەيشتنى راستى و شوپىنى لە پۆژنامەنوسى كوردىدا) سالى 1978 لە چاپكراۋەكانى كۆپى زانىارى كورد لە بەغدا لە بەرگىكى 312 لاپەرەبيدا لىكۆلېنەۋەيەكى ناياىى لەسەر كردوۋە، بەلام ھىشتا ئەم پۆژنامەيە دەھىنيت كارى زياترى لەسەر بكرىت.

خۆشبەختانە وا بنكەى ژين ھەۋالى مژدەى چاپكردنەۋەى سەرتاپا پۆژنامەى (تىگەيشتنى راستى)يان پىداين دەستخۆشيان لى ئەكەين.

پو ناور مملکت	جوده دوه	خاږبه له کول اداره خانه دروژنامه
روپیه	روپیه	دلی پکری ژمارده ۱۳۳
پرو ۱۰۰۰ ژمارده ۶	۸	پوښته یی که موافق مسکلمان
پرو ۵۰ ژمارده ۳	۴	لی درنوسین آکر نه یی لاکه ریښتوره
قیستی هر ژمارده یی آه یکه		هر هفته دوچار دهر دجی

تی کیشین راستی

روزنامه یکی سیاسی واجتماعی و خاږی پک بوک وسرستی کردانه

ویست عربو کرد وارمن وجوله که ونساری همو په کوشتن بدونتها فری نورک بیښتوره دپه کول دینو تودان پکرتو حکومتی کور دپه ښه نانو ام طلاله امپاهلانه له یی دلخوشی عراقیه کان بدو وپه زمان لوسره کوشنتیان سپیرون دا تا به خانیان له قلم اداوردن هلمستاندن آخر امه سالیان یو یو په پدم دده چون . خوشی یی کو آهان کرخی پشوکان خوږان به قاده اعمه ناسی معلومان آگری نی پوران .

ای جامع دنیا وقامت بحالات اوروزه که روی نمانوت بوتلمت بو کالی آگری خوا حکومتی منظمه یی بهر تاپای برعراق کان دشماند حکومت نه مظلله عاجزه کولان دوز کردوو هموی له کسوته وزنجیر یی دمی او ان نجات دا . لسان تری کیرانه ووه دوداره ژوانوه هموکس په سرستیکی تمولو که دپه وده وسر ایشو کاری خوی . آولب دینه ی اسلام ومغی تر زور چاک دا کیرا . له مغی فی چند روزیکا له خلق عراق له هموسجی پایوی چاکو پاکیان همل یزاردو له سر ایشو حکومتی دایان معزاند . هم توجه به خلقی حکومتی که به مدانیان دانا . کس دغلی په سر کسوه له مامهمومک په ک له زبر سپیری بیدمشکی عدالتی حکومتی منظمه یی بهر تاپای حیاتی خوش داده برین . له توجوانانی ولایت کلمی پولیسان ترتیب دا که به هیچ تومی له نیت کالی پشونا کون . اوان بهر طلیکی کم کخی حسیان له کلمی خویان د فرمت بدخلق کورو که ری گردول امان لاری به یی نوی داسی خوږان قریانده کړ او ولا که گیاران به ژاندارم و عسکر یی زور نه پانده توانی ایشی بکرن ام دو به چند پسهوانی نکه داری ده کری . حکمهی شرع وصلح وعبادت واستغلیان کردو له ماداوا ی خلق و کو حکومتی پشوه زوره زود و نکا پین . به ذره بین قانونو عدالت

(مسک)
(تی کیشینی راستی) منظمی پک بون وسرستی یوسر که ونخی گردان اکا. سرو همو اقوام عالم خریک به یی هینانی ام اینه مبارکن و که لیکیان له پاش کوششیکن پوانه یی که شتن هر فکری که په ترزوی علم ومنقل په پورای عرضی تا کین به هرایشی که به نانی گردنوه وچاک د نه چیری کردنی روان پین .

په دلیکی صاف په روسیک پک هر یی به عملی کورد برابان یی این واپوسین و همپشه سردی ی او ان واری ی حکومت منظمه یی بهر تاپای لیدوه که یی . خوار و ستاومان بکنا به آزادی خو مان شاد یی . چاک هی حکومتی بر تاپای منظم

پو عراق
عراق - له مشرمانه کیرمدا له همه مولا توجوانانیک زوری په کوشتن دوا که راستی قوی اژنوهی زوری دستی بختیاری آینه یی بون . له پرانه ام وولا نه خند مبار همه مولا په کی له زوری همتیوان همتاسه سارو وپوه ژنانی یی کس ودره همپشه ده کیرا . هه زاران مال ویرازو ، سونا ، وکچکری خاږه خوی بره کوی زوغل . هه زاران پانو جوکو وده وی یی خاږه نلما . رزق ، شومک روز په روز کم ، قنبر وهنژار نا اعلات زورده بو . کالی کس اواره یی چراهه ما ، شعوی شپوسه زبان انا ووه . همه مولا په ک پر له شپورم نو هوارو کرباو پوک ددوو . یی سردی وین ددی همه مولا نانی هم پار کرد . یی ایشی ، یی بازار ی خلقی له کالی خوی یی زار کرد .

عراقیه یی چاره کان له زبر یاری گران خو بیز ام همه شور و شوره ، ام همه سونم و خغه نه دیان نا لاند . حکومتی اتحادیه یی تود کیده یی پستو کوی نه ده دانی ، دهی له ذوق صفتای خوی نه کوت . چورکی له لای واپو کخلوی به سردی عراقیه کان زیند ددی توه . دیان

